

CROITORUL

Apare lunar în ziua de 15.

Director-redactor:
ALEXANDRU BALOSUBraşov, 15 Aprilie 1933.
Redacţia şi administr.: Str. Sf. Ioan 1.

Conţinutul:

Cine vor fi învingători?	de <i>Andrei Csabai.</i>
Casele medicale	de <i>Ioachim Olteanu.</i>
Problemele noastre vitale.	
Numere indice	de <i>Viator.</i>
Să facem sporturi!	de <i>N. M. Piticu.</i>
De ce avem nevoie?	de <i>Vasile Bota,</i>
Schimbarea unei tăcturi normale	de <i>I. D. M.</i>
Rolul Statului în dezvoltarea Micii Industrii	de <i>C. Dobrescu.</i>
Cunoaşterea mărfii.	
Fel de fel.	
Ullmann Jack	de <i>B. Zs.</i>
Unirea Basarabiei.	
Informaţiuni.	
Poşta Redacţiei.	

Abonamente:

1 an . . . Lei 240.— 1/2 an . . . Lei 120.—
Costul abonamentului se primeşte şi în mărci.

Societate pentru Industria Textilă
Fabrica de postav-Buhuși

„Buhuși”

Cea mai mare fabrică
de postav din țară.

3500 lucrători

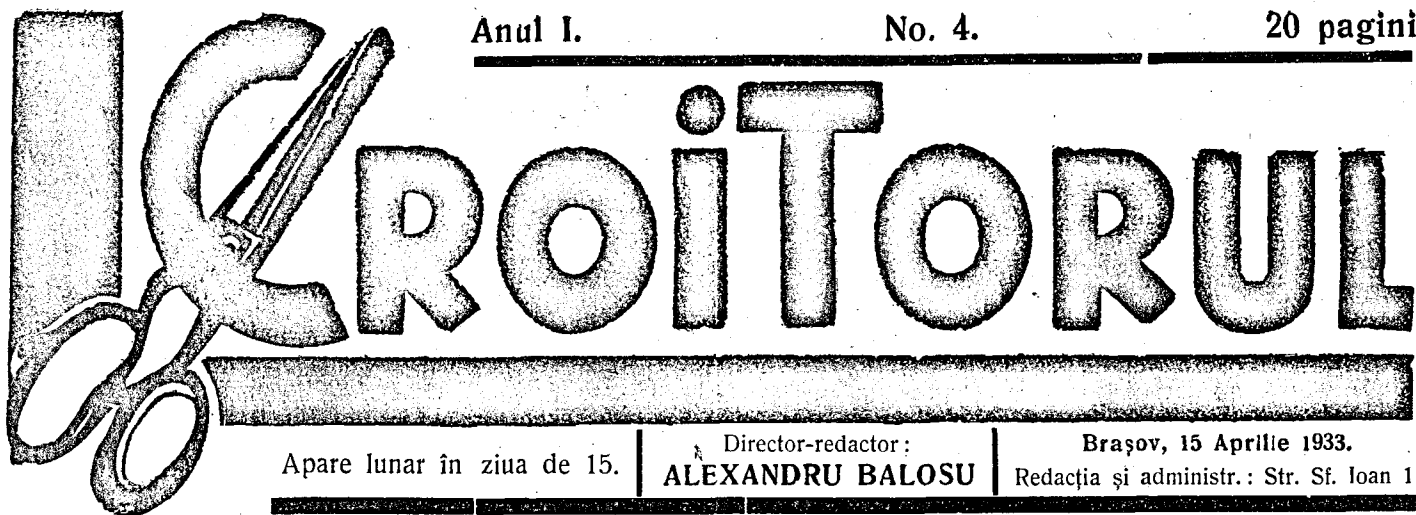
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Produce:

Kamgarn, Streichgarn, Druck, Loden, stofe de bumbac (Zeug) și stofe de mode pentru dame, etc.

Depozite în toate centrele mai mari ale Țării.

CROITORUL

Apare lunar în ziua de 15.

Director-redactor:
ALEXANDRU BALOSUBraşov, 15 Aprilie 1933.
Redacţia şi administr.: Str. Sf. Ioan 1.

Cine vor fi învingătorii?

Răspuns scrisoarei prietenului meu d-lui Johann Steinbruck, maestru croitor bănăţean. În această epistolă lungă, dar foarte interesantă, prietenul meu de luptă a alor trei decenii îmi face reproşuri, că articolul meu scris despre începerea activităţii de primăvară era prea optimistă. Şi epistola prietenului meu se încheie cu următoarele cuvinte: „Lupta a fost viaţa noastră, am luptat neîntrerupt pentru existenţa noastră. Şi noi totuşi nu vom mai apuca să vedem victoria muncii“.

Prietenul meu Johann Steinbruck, după ce şi-a perfecţionat cunoştinţele de breaslă în atelierele din Viena, Berlin, Paris şi Budapesta s'a aşezat în oraşelul mic din Banat, care abia numără câteva mii de suflete. În mijlocul vârstei şi-a creat existenţă, s'a însurat, a educat copii şi o generaţie nouă de meseriaşi. În calitate de croitor modern, om cu inteligenţă şi simpatic, muncitor perfect şi cu spirit comercial dezvoltat şi-a câştigat un renume foarte bun nu numai în oraşel ci şi în împrejurime, neavând nici un concurent serios. Din punct de vedere comercial fiind de o corectitudine impecabilă a ajuns la succese şi din punct de vedere material.

Prietenul nostru a fost cel dintâiu, care, după prima ei apariţie a felicitat revista „Croitorul“ şi trimiţându-ne abonamentul, fără ca să-i cerem a sintetizat programul revistei noastre în următoarele fraze:

„Am înţeles acest nou spirit şi nouă direcţie cari se reliefează din rândurile cititorilor, grupaşi în jurul revistei se va forma o comunitate compactă spre a putea rezolva multele probleme ale croitorimei. De aci va răsări solidaritatea noastră frăţească pe ale cărui punte ne vom crea puterea la un viitor mai înfloritor şi mai fe-

ricit. Şi pregătirea croitorimei la realizarea acestui mare vis: aceasta va fi meritul nepieritor al revistei „Croitorul“.

Simpaticul nostru prieten, d. Johann Steinbruck, citind articolul meu despre începerea noului sezon de primăvară, ne-a scris o nouă epistolă în care învederează pesimismul, lipsa de numerar şi greutatea provocate de sarcinile publice mereu crescânde ale oraşelului bănăţean, şi bazându-ne pe acest pesimism general detestă veracitatea optimismului meu învederat în acest articol. Acest muncitor harnic vede viitorul întunecos şi lugubru.

Mă văd silit ca să detest şi eu pesimismul şi decepţia prietenului meu şi să aclam din toată răsputerea mea: n'are dreptate. El care a trecut deja cinci decenii în viaţa lui n'are dreptate. Dreptatea este pe partea celor tineri. Acei, cari în mizeria generală pretind o viaţă mai bună, mai fericită şi mai stabilită nu se mulţumesc cu exterminarea lor până la totala lipsă de existenţă. Aceştia nu se mulţumesc cu principiile hainei rupte, ci pretind: existenţă. Tinerimea luptă pentru lefuri cât mai bune, doreşte să trăiască omeneşte, să aibă ce mânca şi să poarte haine bune, A munci şi a trăi cât de bine. Asta-i lozinca celor tineri.

Înainte cu un deceniu, pe la începutul anului 1920, elanul vieţii, subminat ani de zile a pătruns toată omenirea şi a îmbrăţişat tot globul pământesc. Toată lumea a muncit, mai mult ca oricând şi a câştigat mai mult ca în alte vremuri. S'au clădit de azi pe mâine sute de mii de case, locuinţe, s'au înfiinţat fabrici, i-ar plugărima a început să cultive pământuri necultivate încă până azi, înmulţind cu uriaşe proporţii suprafeţele culturii de cereale. În fiecare an o imensă mulţime şi-a

creiat casă nouă, fiind determinat să se îmbrace frumos și plastic, cu gust.

Și în vârtejul acestor plăceri mondiale, în epoca începutului de fericire, când schimbul între bani și marfă era la limita pulzațiunii, magnații banului au decis redresarea puterii de cumpărare, adică „sistemizarea” monedei. Pretutindeni, monedele și banul în general a început să se rărească, iar schimbul de mărfuri a scăzut și el în aceeași proporție. Consumatorii, rând pe rând au fost ruinați prin concendieri și reduceri de salarii. Această operație nenorocită a fost denumită „Abbau”. Iar după aceea au urmat crahurile bancare, care au pecetluit soarta existenței noastre.

După un sistem ruinător și catastrofal, aplicaț timp de cinci ani, țările mari America: Anglia și Franța s'au trezit la realitate și au început adevărata „redresare a banului și a vieții economice”. Noua politică monetară, care se aplică în prezent este cu mult mai fericit decât cele anterioare. Principiul ei de bază este: plata punctuală a masselor din serviciul statelor, și prin această sporire a pulzațiunii de circulație a ba-

nului, având ca singur scop sprijinirea consumatorului ca să poată de fapt consuma.

Eficacitatea noii direcții economice se și invederează deja din afacerile realizate în ajunul paștelor. În industrie, munca a luat avânt foarte simțitor, iar comerțul a lucrat cu o încordare nemai văzută de ani de zile.

Această simptomă de înflorire se invederează și la noi, în România. Bransa de croitorie nu va resimți această ameliorare decât abia pe la finele sezonului de vară și la începutul sezonului de toamnă, când — după toate probabilitățile — atelierele de croitorie vor fi inundate cu comenzi. Va renaște o nouă și mai fericită viață.

Și după cele expuse mai sus, trebuie să-l rog pe stimatul meu prieten bănățean, ca să aibă nițică răbdare și indulgență. Anii din urmă au fost de fapt timpurile celor mai dezolante chinuri și greutăți. Înbunătățire însă nu vine dela un moment la altul, ci lent, și sistematic, exact așa cum ne-a venit peste cap și ruina.

Și îmbunătățirea este așteptată în primul rând de croitorimea atât de secătuită.

Andrei Csabai.

CASELE medicale

Meseriașii și muncitorii asigurați nemulțumiți de tratamentul dela Dispensarii.

Nu rare ori vin meseriași de toate categoriile, patroni și lucrători, de ambele sexe, cari se plâng că întâmpină fel de fel de greutăți la dispensarii.

Din cele spuse de aceștia, interesându-mă mai de aproape, am constatat că au dreptate. Pentru că, atunci când este vorba de plata cotizațiilor, sunt obligați s'o facă, siliți de organele de executare.

Au deci, și ei dreptul la cele ce oferă însăși legea; și atunci, cu drept cuvânt au pretențiuni ca pentru banul plătit la asigurarea de boală, când au nevoie, să fie îngrijiți.

Ce se întâmplă, însă? Unii medici nu-și înțeleg îndeajuns rolul, dacă nu ca medici, cel puțin ca slujbași devotați ai Asigurărilor sociale din care fac parte, pentru că meseriașii asigurați se plâng că sunt consultați superficial, fără atenția cuvenită. Ba sunt lăsați pe mâna asistenților care încă nu au pregătirea suficientă.

Și se mai plâng meseriașii că personalul ajutător se poartă rău cu asigurații, nedându-le atenția cuve-

nită și nedându-le nici explicațiile la întrebările de care au nevoie.

Ei ni se plâng că medicamentele ce li se dau nu prea ar fi de calitate bună. Și ne au mai făcut cunoscute o mulțime de nemulțumiri.

Cele de mai sus mi se reclamă, aducându-mi-se la cunoștință cazuri concrete și făcându-mă de multe ori chiar responsabil de cele ce se petrec la casele medicale pentru că dețin o calitate de președinte de corporație. Mi se impută că nu ași aduce plângerile lor la cunoștința celor în drept, pentru a lua măsuri de îndreptare.

Direcția generală a Casei Centrale a meseriilor este obligată a lua măsuri de îndreptare și a face ca asigurații să fie bine tratați, bine primiți și cât mai rapid, pentru ca să nu se mai repete nemulțumirile.

Ioachim Olteanu,
Președintele Corporației Croitori
din Capitală.

Problemele noastre vitale.

Fragmente din expunerea de motive la bugetul nou al ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale.

Bugetul Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale în anul 1933, se prezintă într'o formă concentrată și clară, marcând pentru prima oară categoriile și natura cheltuielilor în cadrul organizării și nevoilor reale ale acestui departament. Capitole care în bugetele precedente erau contopite și deci nu permiteau urmărirea scopului pentru care sumele erau alocate, au fost de data aceasta discriminate și detaliate.

* * *

Deși bugetul ordinar pe anul trecut (1932) s'a cifrat la 921.157.729 lei, din el s'a realizat numai suma de 589.000.000 lei.

În opoziție cu el, bugetul ordinar pe exercițiul 1933—1934 se cifrează la suma de 1.009.503.100 lei, care se descompune astfel:

a) 789.503.100 lei, bugetul ordinar integral (din care nu se scade blocarea de 10%, evaluată la 42.008.487 lei).

b) 43.000.000 lei, creanță asupra Monopolului Spiritului.

c) 80.000.000 lei, venitul Loteriei de Stat.

d) 97.000.000 lei, celelalte venituri ale Fondului Sanitar.

Acest buget, spre deosebire de cel din anul precedent, are caracterul unui buget real și perfect realizabil.

Chestiunile muncii.

În momentul când Statul se vede din nou forțat să-și revizuiască cheltuielile ce are de făcut, în scopul unei cât mai mari reduceri a lor și când în acelaș timp este preocupat și de grija de a nu dezarticula aparatul administrativ, care îi garantează funcționarea, în acest moment politica muncitorească prin care trebuie să asigurăm „pacea socială“ se vede din nou obligată să-și treacă examenul de admitere printre concepțiile de guvernământ.

Nu trebuie scăpat din vedere că politica muncitorească este astăzi nu numai o obligație națională, dar ea face parte dintr'un angrenaj internațional, din care nu ne putem desprinde, dată fiind interdependența economico-socială a tuturor statelor. Toate statele au înțeles această situație și activează stăruitor la îndeplinirea ei, fără ezitare și cu deplină convingere că-și îndeplinesc o obligație din cele mai înalte pentru binele și siguranța lor.

Problemele muncii constituie azi — cum foarte just spunea regretatul Albert Thomas în ultimul său discurs, ținut în fața delegaților tuturor statelor, adunați la Conferința internațională a Muncii din 1932 — „postulate de politică socială care au aceeași forță ca și postulatele moralei în doctrina lui Kant“.

Realizarea acestei politici sociale, cu menținerea echilibrului social pe deasupra intereselor particulare ale unora și ale altora, înseamnă

însă în fapt crearea de organe și instituții de stat însărcinate cu aplicarea ei și consimțirea de sacrificii bugetare, pentru întreținerea acelor organe și instituții. Astfel se practică pretutindeni politica socială și nu se poate concepe altă modalitate de practicare a ei.

Cu regret însă trebuie să constatăm că în vreme ce intențiile cele mai bune ale tuturor conducătorilor departamentului muncii de la 1920 încoace au prins a fi traduse în legi, ele nu au reușit totuși să se concretizeze în totul în îndeplinirea de progres social, din cauză că posibilitățile bugetare au fost minimale, ba chiar sub minimum necesar.

În legătură cu aceasta este interesant să arătăm cari sunt sumele prevăzute în bugetele câtorva din țările vecine nouă, pentru politica socială, în scopul de a dovedi că bugetul nostru nu marchează în deajuns această preocupare.

Astfel în Bulgaria, țară mult mai puțin industrială decât noi, bugetul Direcției Muncii este de 184.000.000 lei, ceea ce face 3% din bugetul general al Statului.

În Polonia, Ministerul Muncii și al Prevederilor sociale, fără sănătate și fără asigurări, are un buget de 2.780.000.000 lei, ceea ce reprezintă 6,28% din bugetul general al Statului.

În Cehoslovacia, Ministerul Prevederilor Sociale, fără sănătate, se cifrează cu 4.300.000.000 lei, dintre care aproape 2.000.000.000 lei, sunt

afecțați exclusiv problemelor muncii. Raportând la bugetul general al Statului cifra întregă a Ministerului Prevederilor Sociale, revine 9,5% sau 4,5% numai pentru problemele de muncă. (La noi 4,3 % N. R.)

Fără a ignora greaua situație economică și financiară actuală și ținând seamă de cele arătate mai sus, nuputem totuși să nu arătăm în linii generale, sumele ce trebuie să cuprindă în viitor bugetul țării, pentru a marca și noi, o politica socială compatibilă cu caracterul agrar-industrial al țării noastre, cu întinderea ei și cu importanța pe care o are și mai ales pe

care trebuie s'o aibă în această parte a Europei. Facem aceasta pentru a stabili un punct de plecare și pentru a marca drumul ce trebuie urmat în viitor.

Din cercetarea realizărilor de până astăzi și din comparația acestora cu variatele nevoi ale clasei muncitorești, ale meseriașilor, ale salariaților din comerț și ale economiei naționale, constatăm că unele activități sunt numai în-ceptute, iar altele sunt cu totul inexistente.

Vom examina aici numai câteva din chestiunile care au o contingență cu bugetul, și anume:

Indrumarea, pregătirea și perfecționarea profesională.

a) Invățământul muncitoresc

În această privință, s'au făcut la Ministerul Muncii foarte importante realizări: ele sunt însă departe de a fi suficiente pentru ca muncitorimea noastră să aibă o pregătire temeinică, iar industria să nu mai aibă nevoie de specialiști străini.

*

Pentru perfecționarea lucrătorilor și măștrilor în anumite specialități, puțin dezvoltate în țară la noi și pentru care actualmente suntem tributari străinilor, avem nevoie de școli de perfecționare. Aceste școli vor trebui să difere în organizarea lor, prin aceea că vor trebui să cuprindă într'un tot și cursurile teoretice și cele practice în atelierul școlii.

Un început în această direcție a fost făcut de Minister, cu ajutorul industriei artelor grafice din Capitală, prin înființarea școlii de perfecționare în artele grafice. Înființarea unui număr mai mare de asemenea școli este necesară în diferite specialități, cum ar fi: industria textilă, industria sticlăriei, metalurgiei, electricitate, hârtie etc.

*

Invățământul muncitoresc, în înțelesul perfecționării mâinii de lucru naționale și pregătirii ei sociale, constituie coloana vertebrală a întregii politici muncitorești. De aceea, Ministerul Muncii, gelos de realizările de până astăzi și conștient de îndatorirea pe care o are pentru viitor, nu poate ceda altora sarcina educației muncitorilor și înțelege să-și continue cu hotărâre și perseverență opera, chemând la cola-

borare și primind sugestiile instituțiilor de Stat, ale asociațiilor patronale și muncitorești.

b) Perfecționarea practică

Invățământul muncitoresc pentru a fi complet nu se poate mulțumi însă cu aceia ce pot da școlile de ucenici și acle de perfecționare, deoarece tehnica profesională, atât în ce privește sistemul de a produce, cât și produsul realizat, nu stă pe loc; în această direcție a perfecționării profesionale nu putem avea pretenția că ceea ce se poate produce în țară la noi, este la nivelul atins în alte țări, — unde tendința spre perfecționare este permanentă.

Se impune deci ca acei dintre muncitorii noștri, care au absolvit școlile noastre și au dat dovadă de aptitudini speciale, să

fie trimiși în străinătate, spre a face practică un timp oarecare cu ajutorul burselor ce le-am da și în unele cazuri chiar numai spre a vedea, cu ajutorul indemnizațiilor ce s'ar da pentru aceste voiaje de studii.

În această direcție, am stabilit legăturile preliminare cu atașajii noștri comerciali și cu anumite întreprinderi importante din alte țări, cari s'au arătat dispuse să primească pe tinerii muncitori ce i-am trimite în vederea unei perfecționări profesionale.

c) Organizarea științifică a muncii

(Ar fi o necesitate arzătoare. Expunerea de motive însă nici nu promite nimic în privința această. Motivul este fără îndoială: lipsa mijloacelor materiale. N. R.)

(Va urma).

D. R. Ioanișescu

Numere indice

de Viator.

În cursul lunii Martie s'au efitnit la noi atât unele articole importante cât și altele, indigene. Rubrica alimentară înregistrează scăderi apreciable. S'a efitnit orezul, maslinele, fasolea cartofii, peștele untul, afară de acestea și lemnele de foc. În schimb s'a scumpit puțin mălaiul.

Din cifrele de mai jos rezultă că:

Alimentele s'au scumpit în Martie 1933 de 36.37 ori față de prețul din August 1916.

Imbrăcămintea s'a scumpit în Martie 1933 de 43.83 ori, față de prețul din August 1916.

Diversele s'au scumpit în Martie 1933 de 27.05 ori față de prețul din August 1916.

Iar media tuturor mărfurilor a fost în Martie 1933 de **35.75 ori** mai mare decât în August 1916 cu o scădere de 1 și jumătate la sută față de media din Februarie 1933.

M A R F A	1 August 1916	30 Ianuarie 1932	30 Ianuarie 1933	28 Februarie 1933	30 Martie 1933
Alimente					
Zahăr	100	2500	2660	2660	2650
Orez	100	4000	4330	4000	4000
Cafea	100	2900	7500	7500	7500
Ceai	100	2500	6500	6500	6500
Măsline	100	3000	6500	6500	6000
Fasole	100	3500	4000	4000	3000
Mălai	100	3330	4000	4000	5000
Făină de grâu	100	1875	2500	2500	2500
Cartofi	100	2000	2200	2200	2000
Sare	100	2000	4170	4170	4170
Jimblă	100	2000	—	—	—
Pâine	100	1500	4750	4750	4750
Carne	100	2000	3000	3000	3000
Lapte	100	1750	2000	2000	2000
Unt	100	4500	3460	3540	3380
Untură	—	4000	3500	3000	3500
Peste	100	1875	3750	3750	3130
Vin	100	1750	3000	2800	2800
Brânză	100	2570	5430	5000	5000
Țuică	100	1250	3250	3250	3250
Spirt	100	4560	3000	3000	3000
	100	2494	3757	3759	3637
Imbrăcămintea					
Haine	100	3500	5800	5800	5800
Palton	100	3880	5200	5200	5200
Cămăși	100	2400	2800	2800	2800
Ghete	100	2250	3600	3600	3600
Ciorapi	100	2330	3900	3900	3900
Păării	100	3000	4100	4100	4100
Stambă	100	4000	6250	6250	6250
Ață	100	2400	2800	2800	2800
Bumbac	100	5000	5000	5000	5000
	100	3240	4383	4383	4383
Diverse					
Săpun	100	1950	2460	2460	2460
Pahare	100	2000	3000	3000	3000
Lemne de foc	100	2500	2650	2650	2300
Lemne de construcție brad	100	1540	4000	4000	4000
Petrol lampat	100	2500	5000	5000	5000
Benzină	100	1400	3200	3200	3200
Țiței	100	930	2000	2000	2000
Piele crupon	100	700	1330	1330	1330
Piele talpă	100	730	1300	1300	1300
Hârtie	100	2400	2460	2460	2460
	100	1600	2746	2746	2705
Medie generală a tuturor mărfurilor	100	2460	3637	3629	3575

Să facem sporturi!

E o întrebare atât de frecventă, o auzim rostită de indivizii tuturor claselor sociale, dar în același timp trebuie să ne întrebăm:

Ce fel de sport să facem și ce avantaje au sporturile asupra celor cari le practică precum și asupra celorlalți oameni cari nu se grăbesc să înțeleagă rostul sporturilor și cine beneficiază mai ales dintre meseriași pe urma sporturilor?"

Nu trebuie să ne mire faptul, când vom deduce că, aproape întregă viața omenească se învârtă în jurul sportului și orice acțiune fizică a omului constituie o parte din domeniul sporturilor. A lucra, a umbla, și alte, nu sunt decât sporturi care bine înțeles au alte denumiri. Exercițiu fizic într-o măsură normală și progresivă sporește forța mecanică a individului, — „funcțiunea crează organul“ cum se spune adeseori. Pe urma sporturilor a fost condusă moda, iar variatele costume de azi nu sunt de cât un rezultat al influenței sporturilor.

Longevitatea vieții omenești tot prin sporturi a fost salvată spre a nu scădea așa mult, astfel savanții americani au constatat că, limita vieții medii s'a urcat dela 49 de ani până la 54 de ani, atunci când sociologii și economiștii — pe baza datelor exacte — au dedus că, consumația alimentară omenească a scăzut considerabil și trebuie să credem fără citirea datelor în amănunt știind că, zeci de milioane sunt șomeri.

Omul care face sport pe o scară întinsă, sau mai bine zis de o țară sau stat, cum sunt de exemplu Statele Unite din America, unde sportul e o necesitate ca și aerul și apa, acolo indivizilor hrana, cu care se alimentează își face efectul, căci o cantitate mică de alimente într'un corp sănătos are mai mult efect asupra sa, decât o cantitate mare într'un corp cu funcțiuni anormale, cu stomacul cu funcțiunea rea etc. Este știut dacă corpul e sănătos, nu are nevoie de o cantitate mare de alimente pentru ai susține existența. Sportul e cel mai indicat de a veni în ajutor corpului, pentru ai reglementa proporția de alimente ce trebuie să o consume, precum și a-i crea o funcțiune normală și un format robust.

Nu vrem să spunem că numai acum se practică sporturi, în trecutul îndepărtat s'a practicat poate pe o scară și mai desvoltată decât azi. A trecut prin diferite faze și a atins diferite limite. De fapt s'a făcut destul sport și înainte de războiu, acuma însă se deosebește această epocă de celelalte prin varietatea sporturilor și armonia felului de costum cu a sportului respectiv. Această desvoltare a sporturilor e un bun, ce l-a adus omenirea din tranșeele

războiului mondial. Deprinderea trupului și a sufletului a devenit o necesitate arzătoare, un fel de sete.

„Mens sana in corpore sana“ — a fost deviza Grecilor, a căror cultură s'a resfrânt și asupra noastră, a tuturor popoarelor civilizate. În decursul veacurilor omenirea de multe ori s'a lepădat de această deviză, însă realitatea vieții totdeauna i-a silit să se întoarcă la ea.

Nu capriciu, ci chiar realitatea a constrâns omenirea să facă sporturi. După războiul mondial trebuie să avem în vedere că de multe ori sportul a fost acela, care a procurat pâinea unor croitori, prin intervenția lui s'au comandat multe costume de sport și de antrenamente. Astăzi sportul nu mai este pasiunea și fala bogaților, cum își închipuie și acum unii, ci este o necesitate socială, pentru orice om ce se îngrijește de trupul și sufletul său.

Este de datorie fiecărui om, față de el, față de familia sa și față de societate, să trăiască o viață sănătoasă. atât fizicește cât și sufletește. Un om care este conștient față de trupul său este conștient și față de intelectul său.

Dacă ar trebui să decidem că, cine dintre meseriași este nevoit să primească să facă sporturi, atunci fără să ne mai îndoim trebuie să-l numim pe croitor.

Stând în atelier de desdimeinea până seara, aplecat, cu atenția încordată asupra stofei pe care o croiește, sau o coase, sau stând aplecat asupra mașinei de călcat, care degaje vapori de oxid de carbon atât de vătămători căilor respiratoare, el își periclitează atât de mult sănătatea încât pentru ași câștiga existența, pe altă parte și-o distruge.

El nu trebuie numai să profite pe urma sporturilor, dar trebuie să ia și el parte activă la sporturi spre a-și mai schimba felul său de traiu și a-și îngriji conștient de sănătate, absorbind aerul sănătos direct din atmosferă iar nu cel închis în atelierul său.

Nu există o categorie de meseriași din care să moară atâția membri de boli de plămâni ca din categoria croitorilor. Fenomenul l'am explicat mai sus de aceia trebuie să facem atenți pe croitori: a se interesa mai mult de sănătate. În zadar vor câștiga bani destui dacă nu vor putea să se bucure de rodul muncii lor, căci sănătatea e mai scumpă decât ori ce comoară de pe pământ.

Regele Suediei Gustav al V-lea printr'un ordin al său făcu ca toți cetățenii să se ocupe în mod obligator de sporturi, dela copil până la moșneag indiferent de ocupație. Suntem siguri că pentru croitorii suedezi a fost cea mai bine venită această dis-

poziție. La noi vor invoca motivul când venim cu aceste rânduri, că le este imposibil să se ocupe de vre-un sport întrucât nu au timp și nici aplicare pentru nici un fel de sport.

Nu-i adevărat! Ca cineva să facă în fiecare dimineață exerciții în aer liber, prin care să pună în mișcare membrele astfel ca să pună în circulație sângele și să-și reguleze respirația, nu-i trebuie de cât 10—15 minute pe zi, dar îi trebuie voință și conștiință.

Nu este necesar ca fiecare croitor să devină atlet, boxeur sau fotbalist, dar este necesar să-și formeze un corp cu o dezvoltare normală și cu o forță fizică proporțională corpului său. Foarte puține persoane au câte o aplicație deosebită pentru un anumit sport. Croitorul nu trebuie să aibă nici o aplicație. Sportul pentru el nu trebuie să devie o meserie sau o ocupație capitală, ci mai mult o necesitate pentru menținerea existenței sale în stare bună după normele ce se învață și igiena.

În țara noastră atât de bine cuvântată de Dumnezeu prin varietatea reliefului său, câte distracții nu procură ca locuitorilor ei câte sporturi nu se pot practica, aerul ei curat și atât de sănătos trebuie respirat în voie de ori ce om, oare croitorul de ce să fie ursit să absoarbă numai aer încărcat cu oxid de carbon în locul aerului încărcat cu ozon?

Cele mai recomandabile sporturi sunt excursiile — când omul merge urcă pante sau coboară întră în funcție toate părțile corpului său.

Din alte țări vin la noi diferiți vizitatori și cercetând amănunțit diferite colțuri ale țării, parcurgând pe jos zeci de kilometri, ei beneficiază din două puncte de vedere: întâi văd lucruri interesante și pitorești, iar în al doilea rând fac sport, se antrenează la mers și își fortifică corpul de a rezista și la frig și la căldură.

Noi nu prea ne grăbim să ne îndeletnicim cu excursiile și mai ales cu cele pedestre pentru că nu am moștenit acest obicei. Așa în timpul din urmă a început să se practice turismul pe o scară mai întinsă, deși că trebuie să afirmăm că nu ne cunoaștem prea bine țara.

Croitorul nu trebuie să facă excursii care să-i răpească prea mult timp, pentru că la el fiecare minut costă bani, dar cea mai potrivită mișcare este și pentru el plimbarea. Duminicile ca și zilele de de sărbătoare să nu le petreacă acasă, ci să iasă la câmp sau la pădure, să facă mișcări la aer curat. Vara să facă băi de soare sau băi în ape reci cari accelerează circulația sângelui și curăță corpul de microbi. Toate acestea nu îi costă nici bani, nici nu răpește prea mult timp, dar îi trebuie puțină bună voință.

Mulți croitori lucrează Duminica și în alte sărbători, iar în zilele de lucru de dimineața până în miezul nopții, lucru care este inadmisibil pentru sănătatea lor, căci această muncă istovitoare îi târă spre pat, de aceea omul trebuie să se gândească că nu trăește numai pentru azi, ci trebuie să-și păstreze sănătatea.

Dacă prin convențiunea internațională s'a fixat limita oarelor de lucru, precum și obligativitatea repausului duminical, atunci și croitorul prin legea conștiinței sale trebuie să-și fixeze aceste două lucruri

Sănătatea se poate asigura în primul rând — prin sporturi. Îi costă mult mai puțin, decât medicamentele sau tratamentele medicale. Sportul face pe om mai vioi, mai iubitor de natură și mai stăpân chiar pe el însuși. Să facem sport și pentru dezvoltarea profesiei noastre căci dând exemplu și îndbold altora, ni se vor înmulți și comenzile.

N. M. Piticu.

**Maiștri!
Croitori!
Calfe!
Modiști!
Fabricanți!**

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

singura revistă a croitorimei din
România:

„Croitorul”

care Vă apără interesele, Vă îndrumază în
viață, Vă luminează și Vă dă sfaturi.

Abonamente: 1 an lei 240, 2 an lei 120. Costul abonamentului se primește și în mărci.

De ce avem nevoie?

Ținem să menționăm: Nu suntem de acord în întregime cu cele relatate mai jos. Le publicăm însă găsim-le bune și apte pentru începerea unei discuții profesionale și rodnice. Rugăm pe onor. cititorii noștri că, acei cari au ceva de spus, de obiectat în chestia aci mai jos dezvoltată, să binevoiască și să ne trimită până la 1 Mai a. c. — Redacția.

De ce avem nevoie? Este o întrebare ce ne-o impune starea timpurilor, mediul ce ne înconjoară și treapta noastră socială.

Pornind dela personalitatea individuală și până la complexul diferitelor stări sociale, omul are nevoie mai întâiu de toate, de acele bunuri individuale, care să-i mențină existența.

Odată, fiindu-i asigurată existența — așa cum e — gânduri noi de civilizație profesională trebuie să pătrundă în conștiința profesioniștilor croitori, dornici de menținerea și propășirea stărei lor materială și socială.

Aceste însușiri încă nu se pot obține pe nici o altă cale decât printr'o sfortare vie, sacrificare de energie, printr'o cultură profesională, psihică și generală.

Să-ți cunoști bine meseria, să-ți știi conduce afacerile, să știi cum să te porți cu clienții și 'n special, cu ori ce persoană din diferitele trepte sociale, să știi cum să-ți câștigi, menții și întreții angajații, clientela și oamenii de afaceri este tot ce noi o numim cultură profesională generală. Este în interesul nostru general, ca să ne ținem în dezvoltarea artei noastre paralel cu țările cele mai civilizate. Să luăm model și să ne sfortăm să ajungem la grad egal.

Am vrea să fim și noi — ceace trebuie — într'o societate de elită și nu prea putem. Și dacă ne reușește, de multe ori suntem absolut străini de diferitele subiecte cari dau loc unei discuțiuni de-o importanță oarecare. Se poate întâmpla că, totuși spunem ceva și este aprobat de întreaga societate cu un răs, un hohot sau de-o privire personală ironică.

Ar trebui să citim cât mai multe cărți de literatură, științifice, reviste și ziare. Însă se naște întrebarea dela sine: Cum am atâtea cărți de literatură și știință, când ele costă sume enorme în ra-

port cu câștigul nostru, aproape insuficient minimului de existență; și apoi revistele profesionale cari costă 15—20 Lei exemplarul, ziarele cari costă 3 - 5 Lei? Este insuportabilă portmoneului nostru să cheltuiască aceste sume în fiecare zi.

Și atunci ce este de făcut cu asemenea problemă? Trebuie simplificată. Cu alte cuvinte trebuie ca din toate manualele și cărțile profesionale, din reviste și ziare să extragem părțile esențiale ce ne-ar putea interesa îndeaproape, atât partea tehnică și practică profesională, cât și partea educativă socială. Acest rezumat ar trebui să fie redactat într'o formă lingvistică, pe înțelesul tuturor, fiindcă numai așa va fi în folosul ori căruia mare sau mic profesionist. Rezumatul acesta ar trebui să fie tipărit pe coloanele unui ziar „politic, literar științific și profesional“. În felul acesta, am avea în camera noastră o „Biblioteca universală“ cu un preț aproape neînsemnat.

Acest ziar ar trebui să apară cel puțin de două ori pe săptămână și ar trebui să fie bine primit în rândurile noastre profesionale de lucrători, calfe, ucenici și maștri.

După părerea mea ar trebui să fie împărțit în așa fel, ca fiecare parte din știință să își aibă rubrica sa aparte. Astfel ar avea: Pagina tehnică, științifică, literară, politica, socială, veselă etc. Așadar vom fi scutiți de-a mai cumpăra atâtea cărți, și 'n special atâtea ziare politice.

Costul acestui ziar ar putea fi aproape nesimțitor. Înainte de toate însă se cere solidaritatea noastră profesională din care s'ar naște sacrificiul, munca și talentele, cari neavând drum deschis, mor fără nici un folos și necunoscute de nimenea.

Iată deci domnilor și iubii colegi, de ce avem nevoie?! Pentru aceasta se cere mai presus de toate — cum zice poetul — unire'n cuget și simțiri deoarece este știut că: unde-i unul, nu-i putere, unde-s doi puterea crește.

Iar unde toți vom fi uniți, acolo va fi întreaga forță pentru binele și apărarea intereselor noastre profesionale.

Când aceste gânduri, idei vor fi realizate, atunci viitorul nostru profesional și social va fi asigurat.

Așa să fie!

Vasile Bota.

maestru croitor

absolv. școlii de arte și meserii.

**Când am scos revista noastră, am contat și pe contribuirea D-voastră.
Vă rugăm, aranjați abonamentul**

Schimbarea unei tăieturi normale

pentru pozițiile corpurilor drepte și încovoiate.

Aducem aci niște schimbări, cari pentru practică sunt de cea mai mare importanță. După cum ne arată desenele de mai jos, fiecare poziție din ambele poziții ale corpurilor au nevoie de a se schimba din poziția lor obișnuită.

Dacă corpul e turtit în față, așadar contrarul dela o poziție dreaptă, atunci modelul, în linia lărgimii superioare din față trebuie prescurtat, care

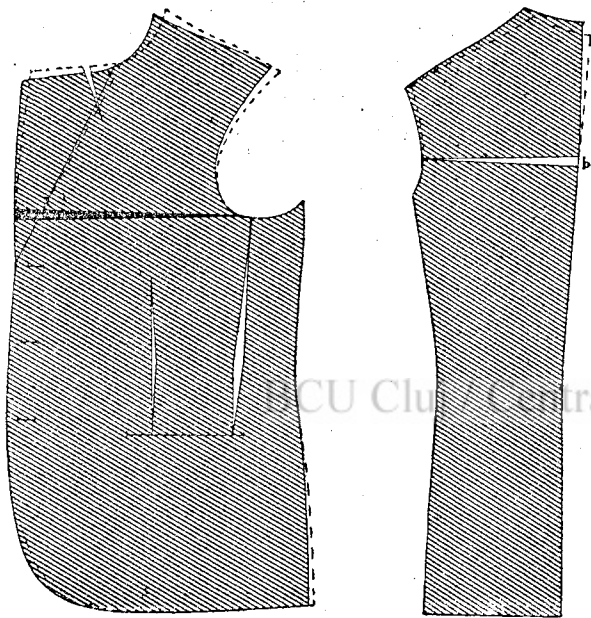

Fig. 1

Fig. 2

printr'o cută din desenul (Fig. 1) se poate observa. Această cută aproximativ de 2 cm. adânc își are punctul de plecare la gaura mânecii. Este important a observa din desen că, poziția umărului va fi alta, care se potrivește poziției corpului încovoiat. La probă de multe ori urmează o omitere la cusătura din părți și o omitere a marginii din față, prin care se efectuează iarăși o potriveală. Figura 3 arată o schimbare pentru o poziție dreaptă, așadar contra figurei 1. Aci, partea din față trebuie să aibă lungime mai multă și se va desface 2 cm. linia lărgimii superioare. Liniile tare eșite arate schimbările efectuate.

Schimbarea pentru partea dinapoi după Fig. 2 se capătă prin tăierea modelului în înălțimea spatelui la *b* și se va împinge partea superioară în așa fel, până când înălțimea cerută a spatelui e ajunsă pentru figura proeminentă. Dacă înălțimea spatelui n'a fost așezată anume la luarea măsurii, atunci lungimea eșită din lungimea taliei este vădită. Figura

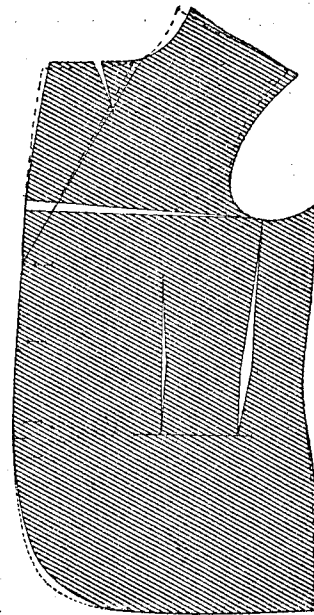

Fig. 3

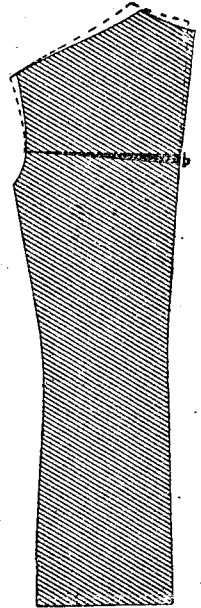

Fig. 4

4 arată prescurtarea bustului spatelui pentru o poziție dreaptă prin suprapunerea modelului tăiat la *b*. Aceste schimbări pentru ambele părți (din față și dos) se va lua conform figurei mai mult sau mai puțin.

Figura 5 arată schimbarea cerută a mânecii normale pentru una aplecată și Figura 6 pentru o poziție dreaptă. De cele mai multe ori, în praxă

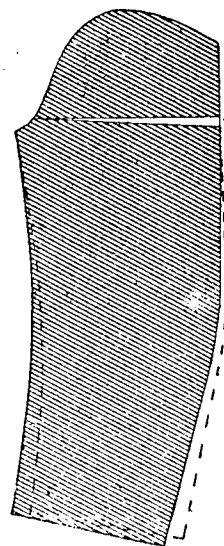

Fig. 5

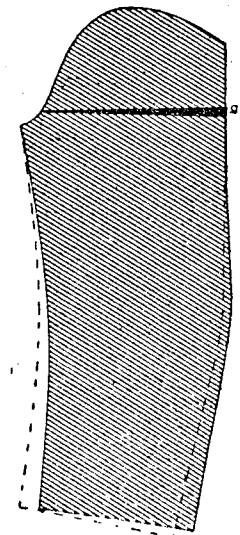

Fig. 6

croitorul își mulțumește numai cu schimbarea părții dinainte și din spate, iar în schimb mâneca așează

cu ceva mai în sus, sau mai în jos. Prin această așezare mai sus, sau mai jos a mânecii, figura este numai în parte corespunzătoare și nu se poate ajunge la o lucrare perfectă. Și aci este de ajutor printr'o schimbare simplă la modelul tăeturii normale. Pentru o statură aplecată mâneca trebuie să fie mai lungă în spate. Se taie modelul la g și se mută parte inferioară până la $1\frac{1}{2}$ cm. mai jos. Pentru o poziție dreaptă, la o schimbare inversă se ajunge

printr'o suprapunere conform Fig. 6. Linia trasă arată forma schimbată, iar linia tare modelul tăeturii propriu zis. Dacă aceste schimbări nu se vor aplica atunci clientul va avea totdeauna și un simțământ apăsător la mișcarea înainte și înapoi a mânecii. Așadar croitorul își va îndrepta toată atențiunea la croială astfel, ca la prima probă să obțină o lucrare mulțumitoare.

I. D. M.

Rolul Statului în dezvoltarea Micii Industrii.

Indemnul spre carierele industriale formează un punct important din programul devotamentului nostru public.

Toți oamenii noștri politici fără deosebire de partid văd în îndrumarea tinerei generațiuni spre carierele industriale un profit pentru țară, mai mult încă o asigurare pentru viitorul acestora.

In acest scop s'a creiat școli practice de artă și meserii de diferite grade. Școli industriale pentru ucenici, metode aplicate în licee etc. In toate orașele din țară și altele sunt în curs de înființare.

In sfârșit s'a făcut tot ce sa putut pentru realizarea acestui indemn, avântul este pornit să sperăm că el se va susține și va aduce roadele dorite.

Toate acestea au darul să desvolte industria națională spre binele tuturor categoriilor de meseriași cu excepția breslei croitorilor și cismarilor care sunt cele mai importante al căror număr trece la croitori după statistica de 200.000 și la cismari de 280.000 în țara românească și de care autoritățile superioare se desinteresează.

Să examinăm acum care sunt tendințele și ideile care animează statul în privința dezvoltării micii industrii.

In această privință suntem precis informați, trecutul ne prezintă toate datele de care avem trebuință.

Activitatea Statului a fost îndreptată spre dezvoltarea mării industrii din țara românească, dovada o face creditul acordat marilor industriași înainte de război de 200 milioane lei aur echivalent cu 8 miliarde de lei azi, scutiri de taxe vamale, reduceri pe C. F. R. acordarea tuturor lucrărilor de Stat, Județ, comună etc.

Meseriile — micile industrii, au fost neglijate complet ca și când nu ar fi existat — dovada o face constituția în care nici nu figurează meseriile.

Dacă astăzi există secția meseriașilor la camerele de muncă e grație unui ministru cu suflet D-I

D. R. Ioanițescu care a înțeles înainte ca alții că lumea meseriașe nu trebuie neglijată și cei ce cunosc sufletul și nevoile ei își fac mai repede un drum spre reușită de cât acei ce o nesocotesc.

Inainte de război oamenii noștri politici nu erau supărați de mici industriași și meseriași de oarece industria mare se găsea în fașe și indetularea pieței comerciale cu produse se făceau de meseriași manuali, din aceste motive numărul acestor 2 bresle a crescut considerabil.

După război însă prin alipirea ținuturilor românești — industria din Transilvania fiind dezvoltată și aceia din vechiul Regat luându-și avânt — a început concurența și a redus la exterminare pe mici industriași și meseriași manuali; așa că pe zi ce trece asistăm și vedem cum ei sunt condamnați pierii.

E drept că mergem spre progres și mașinismul va ocupa locul brațelor de muncă, dar se naște întrebarea cum rămâne cu aceste sute de mii de suflete cari n'au de lucru nici 4 luni de zile pe an, condamnați să piară de foame împreună cu familiile lor? Sunt fabrici de croitorie și încălțăminte la noi în țară care să insumeze acest puhoi de meseriași? Nu! Cele existente întrebuințează la croitorie circa 2000 de lucrători și la cismărie 10 mii.

Așa că nu prin exterminare trebuie scăpat de această mare armată de breslași cinstiți și muncitori care d-n cauza mizeriei, după statistici, dau cel mai mare procent tuberculozei croitori 21% și cismari 30%. Ci prin măsuri umane de încurajare a micii industrii de croitorie și încălțăminte de către organele de stat.

In alte țări meseriași sunt ajutați și încurajați. Un exemplu: în Grecia — barcașii care se indeletniceau cu transportarea pasagerilor de la vapor la cheu, după formarea canalelor ne mai având nici un rol. Statul ia despăgubit pentru ași alege o altă meserie cu câte 100 mii dragme.

In Anglia când s'a luat dispoziția ca fabricația pâinei să fie făcută numai de mașini înălăturând lucrul

manual. Atât patronii cât și lucrătorii rămași disponibili au fost despăgubiți cu o sumă importantă pentru ași alege o altă meserie.

In Germania acum recent deși mica industrie este aproape inexistentă, totuși guvernul prin Societatea de Credit Industrial le-a pus la dispoziție suma de 30 milioane de mărci.

La noi în țară pentru dezvoltarea micii industrii de croitorie și încălțăminte organele de stat au datoria să aducă următoarele revendicări:

1. Stimulent pentru înființare de Cooperative de producție și desfacere — fără piedici.

2. Acordare de mașini industriale, plățile în rate — fără dobândă pe termen de 10 ani.

3. Idem furnituri de stat, județ și comună cota 60%.

4. Idem credite eftine pe termen lung de către Soc. Națională de Credit Industrial.

5. Prohibirea îmbrăcăminteii streine.

6. Interzicerea intermediarilor Capitaliști.

7. Expulzarea lucrătorilor străini și

8. Inerumarea generațiilor viitoare de către învățământul primar spre meseriile mai căutate și mai rentabile.

Aceste măsuri trebuiesc luate cât mai neîntârziat.

O comisiune, formată din specialiști și legiști poate rezolva această problemă atât din punct de vedere al micșorării numărului lucrătorilor cât și al micii industrii.

Aceste cercetări conștiente conduse după un plan metodic — se poate realizat cu bună voință a conducătorilor de Stat, numai atunci, când veți fi cu toții uniți în jurul steagului organizației D-voastră.

C. Dobrescu.

Cunoașterea mărții.

(Continuare).

Cheviote. Din eroare orice stofă aspră e luată drept Cheviot de către profani. Numai din lâna acelor oi, cari se prăsesc în munții Cheviot, se fabrică veritabilul Cheviot. Această lâna e cea mai bună calitate, ceva tare nestricăcios, pentru care fapt fabricatele gata sunt destul de scumpe. Cheviotele negre sunt în marfă adeseori fără fiecare Dessin, pânză croazată nu se vede, deși e vorba de țesătură de pânză croazată, pentru că perii de lâna eșiți, cari sunt fără linie (direcțiune) acoperă țesătura.

Deoarece lâna de Cheviot se întrebuintează și vopsită, dar care are prețuri foarte ridicate, se găsește numai în principalele prăvălii din orașele mai mari. Domnul nobil care stă să aprecieze funcția simplă a Cheviotelor, paortă acestea.

Cheviotul ieftin capătă repede luciul, și cel rău vopsit se pătează și se formează locuri gri. La calități mai ieftine este felul lucrării țesăturii dătătoare de ton pentru durabilitate, și legătura corpurilor așa numitele legături de pânză este preferabilă. Printre cele ieftine, vopsite Cheviote sunt multe stoffe cari își pierd repede perii de lâna de deasupra. Aceste stoffe sunt fabricate numai pentru a înșela ochiul, pentru a deștepta aparența calității mărții. Prin tocirea lânii de deasupra se lasă să se vadă, dacă capetele perilor stratului de sus se găsesc și în țesătură.

La Cheviotele bune dacă se roade perii

dedeasupra, țesătura tocită din zi în zi va arăta o deosebire fără importanță, pentru că țesătura toată e constituită din material veritabil. Pe stoffele confecționate pentru efect, se arată după un timp scurt al purtării la locurile mai tocite, pete mai mult sau mai puțin lucioase. Dacă sub denumirea de Cheviot s'ar înțelege toate stoffele aspre atunci ar trebui numărate și stoffele de Cașmir și Vigogue. Cele două stoffe numite în urmă sunt mai mult moi, ca atare plăcute la purtare, de cele mai multe ori au prețuri ridicate și pentru aceasta nu sunt de toți clienții căutate. Stoffele de Cașmir și Vigogue se întrebuintează mai mult pentru haină și vestă eventual și pentru pardesiuri, pentru pantaloni nici nu vin în considerare, deoarece se tocesc prea repede, nici nu ține forma și dunga deoarece se întinde foarte mult și ușor. De purtat stoffele de Cașmir și Vigogue sunt practice.

Cheviotele române se aseamănă numai în calitățile eftine cu cele engleze iar când e vorba de prețuri mai ridicate atunci cele engleze sunt superioare.

Aceasta e cauza vamei prea mari pentru lâna engleză. Durabilitatea legăturii diagonale e cu mult mai mare ca felul de țesătură al legăturii de pânză. La stoffele de fantezie se găsesc adesea țesături, ale căror fire în partea din afară sunt destul de slabe. (Nopinee, Homespun). Acestea se rup foarte ușor, din care cauză nici nu sunt bune pentru purtare continuă.

(Va urma)

Fel de fel....

Imbrăcat exact și corect.

Bărbații adeseori își fac haz de femei, dacă acestea explică cu mai multă sau mai puțină convingere: „Pentru această sau altă ocazie n'am ce îmbrăca“. Dar femeia știe foarte bine că, numai atunci poate să-și aducă personalitatea în valoare, dacă pentru fiecare ocazie este îmbrăcată potrivit. Chiar de aceea dânsa se consultă exact, care costum se potrivește mai bine pentru ocazia respectivă.

Dacă domnii ar da mai mare atenție la acest adevăr, viața socială s'ar menține cu mai multă armonie. Totuși un observator bun totdeauna trebuie să constate că, există puțini domni, cari se pricep să se îmbrace corect și despre cari să se poată spune că sunt totdeauna corect și bine îmbrăcați.

Acel, care odată va sacrifica puțin mai multă atențiune acestor lucruri, se va minuna, câta cunoștea produc chiar bărbații, cari sunt convingși că se îmbracă cu șic. Va putea observa zilnic, fie la teatru sau la concert, la primiri oficiale sau serbări; chiar la serbări funebrele se vede întotdeauna cele mai grosolane abateri dela regula bunului gust. Ce deseori se văd la teatru, chiar la o premieră, domnii în costum de sport, sau într'un costum de stradă în culoare deschisă și ce deseori se pot observa la vre'o înmormântare domni, într'o manta în culoare deschisă cu un cilindru (joben). Dar și la alte ocaziuni este totdeauna, iarăși domnul, care pentru cele mai simple reguli ale îmbrăcăminteii nu arată nici o pricepere. Domnii se îmbracă într'o așa nepotrivită îmbrăcăminte tocmai atunci, când doamnele lor sunt îmbrăcate corect.

De aceea avertismentul, de a se îmbrăca potrivit pentru orice ocaziune, nu poate să fie de loc de repetat. La aceasta nici nu este necesar, ca să posezi o garderobă mare. Garderobă potrivită după cerințe, o poate complectă domnul cu gust, chiar cu mai puțină dar mai potrivită îmbrăcăminte, dacă are priceperea pentru această nevoie și dacă la complectarea garderobei sale va cere sfatul croitorului său. Situația economică de azi constrânge pe fiecare persoană la anumite restricțiuni. Cu toate acestea ar trebui să fie

natural, ca costumul să fie potrivit pentru ocaziune respectivă și înainte de toate să fie îngrijit.

Aci nu-i posibil să enumerăm în toate ocaziile cum: care costum, manta, pălărie, ghete, cravate, albitri etc. sunt de purtat în anumite cazuri. Dar fiecare bun croitor va putea sfătui clienților săi dispuși la cazuri de invoială. Vom vedea că, în curând clientul el însuși va avea adevărata simțire pentru aceasta. El va simți și influența binefăcătoare, pe care o aduce priceperea de a fi bine și corect îmbrăcat.

Ingrijirea specială a hainelor

Sunt multe considerente pentru un costum vechi, dar nu există pentru unul neîngrijit.

Ba da, și hainele trebuie să fie îngrijite și nu numai curățite de eventuale murdării vizibile; hainele au nevoie de o îngrijire măsurată și continuă. Acel, care îmbracă zilnic, săptămâni sau luni dearândul acelaș costum, va putea să-l poarte numai pe jumătate atât de mult ca acela, care pe cât posibil îl schimbă mai bine zilnic.

Costumul după întrebuințare are o nevoie de odihnă întocmai ca și omul.

Costumul trebuie natural curățit, dar din timp în timp și călcat. La aceasta trebuie să pui accentul pe cuvântul „a călca“. Unii își calcă costumele simplu. Dar așa — simplu — se calcă o batistă, sau o cămașe pe masa dreaptă. Costumele însă, mai ales tot felul de haine și vestoane nu este voie să le calci doar simplu și drept, ci trebuiesc să fie călcate pe forme. La aceasta e nevoie de mâna pricepută a croitorului experimentat. De multe ori bărbatul are la talie o haină complicată cu umflături și crețuri, fără ca el s'o știe câte-odată. Această linie bună și importantă numai atunci se menține, dacă e călcat cu măsură și cu minuciozitate. Dar el poate fi total stricat, dacă ajunge, în mâinile unui cârpaci.

De aceea ar trebui ca hainele să fie călcate de croitorul care le-a făcut. Atunci nu va mai exista necazuri, clientul va avea dreptul să pretindă o formă continuă până la sfârșitul purtării hainei.

Ullmann Jack.

În cimitirul „Rakoskeresztur“ din Budapesta se odihnește cel mai agil și cel mai talentat maestru croitor, care timp de trei decenii a condus mișcările croitorești ale țării dunărene. La capul unui mormânt simplu pe o piatră de marmoră, sub numele lui Ullmann lack stau răvășate în aur următoarele cuvinte semnificative:

*„Vom gândi pe vecie cu drag,
la viața, munca și iubirea Tă.*

Croitorimea“.

Cu toate că am obligațiuni față de adevărul istoric, trebuie să mărturisesc că sunt în stare a mă ocupa de personalitatea lui Ullmann lack, fără oareși cari subiectivități. Timp de două decenii am redactat împreună revista „Szabó Hirlap“ din Budapesta, în lupta noastră pentru un viitor mai bun am desfășurat o campanie comună și am activat în toate domeniile mână în mână. Eram prieteni, sau chiar și mai mult, frați.

L'am stimat dela primul moment deoarece vraja individualității lui era cea mai puternică armă de stimă chiar și față de cei mai aprigi dușmani ai lui. Cu toate că mă prind emoțiile subiectivității, voi încerca să descriu în câteva cuvinte viața, realizările și iubirea lui Ullmann lack.

*

Înainte cu patruzeci de ani, de pe malul lacului Balaton a pornit acest om spre frumoasa sa carieră. Zilele de ucenicie și le-a petrecut într'un atelier din Szombathely, iar mai târziu a lucrat încă doi ani în calitate de calfă. De pe urma unui accident fatal, ca copil și-a pierdut piciorul drept umblând cu ajutorul schilopurilor. Ajuns la vârsta de 18 ani, Ullmann lack la o adunare a croitorilor din Keszthely a debutat prima oară. Publicul l'a ascultat ca pe un adevărat conducător, care prin cuvinte farmeca pe auditorii.

Și acest debut a fost decisiv pentru soarta și cariera lui Ullmann lack. A devenit conducător în adevăratul înțeles al cuvântului, din pricina că inteligența, firea lui fină și talentul său de creație l'a predestinat la un astfel de rol.

În vârsta de douăzeci de ani la Budapesta, iar peste doi ani la Viena îndrumază pe croitorii,

la congresele confederațiilor de muncă. A servit totdeauna interesele progresului. În anul 1900, după izbucnirea revoluțiilor, în acele timpuri de cumplită nesiguranță și destrăbălare, Ullmann lack, deja cu familie, s'a îmbolnăvit. Timp de doi ani a durat cele mai grozave mizerii. Era legat de pat. Cu toate acestea a învățat mereu, și din patul de coalescență a îndrumat prin scrisul lui, tovarășii de breaslă, pe croitori muncitori și micii industriași.

Nici această situație n'a durat însă foarte mult. În anul 1902 își începe din nou activitatea înființând cel mai mare organ al croitorimei din Europa Centrală sub denumirea de Szabó Hirlap, prin coloanele căruia, peste un an citesc deja mii și mii de breslași învățăturile lui Ullmann lack. La finele anului se deschisese Cooperativa de producere a croitorilor cu două mașini de croit, iar peste un an instalat deja în palat propriu această cooperativă obține toate furniturile mai importante de stat.

Cooperativa a avut atunci la început mai mult de două mii de membri, iar puterea ei economică era deja atât de mare încât a învins orice greutate ivită în fața căii pe care au pornit inițiatorii mișcării cooperatiste în frunte cu talentatul Ullmann lack.

Pe lângă cooperativă și revistă, Ullmann lack a mai înființat peste câteva luni Sindicatul General al Maeștrilor Croitori. Acest sindicat a organizat anual de două ori serbări, iar tineretul a fost luminat și instruit prin cursuri de limbi și învățăminte practice.

Acest geniu creator n'a fost însă numai în țara lui mare, ci a jucat un rol covârșitor în mișcările de breaslă din toate țările dunărene. A participat la toate mișcările croitorești, iar mai târziu, ca membru în diferite comisii superioare ale statului, a luptat neîntreput pentru drepturile breslașilor croitori.

Ullmann Iako nu s'a lăsat învins și târât de succesele și decepțiile luptei. A fost înflăcărat, activ, consacrandu-și toată viața pe altarul intereselor croitorești.

Și acest om, cu meritele lui nepieritoare trebuie să fie o pildă veșnică pentru noi toți, cari luptăm spre binele croitorimei.

B. Zs.

Dorim Sărbători fericite cititorilor noștri!

Unirea Basarabiei.

S'a sărbătorit împlinirea unui deceniu și jumătate dela Unirea pe veci a Basarabiei cu țara mamă.

În tristețea refugiului pe pământul Moldovei și după suferințele fără pereche ale războiului de întregire națională, fapta Sfatului Țării, din Chișinău, însemna cel dintâiu semn prevestitor al Unirii celei mari.

Pământul românesc de peste Prut se întorcea, în comunitatea națională, prin voința liberă și hotărâtă a fiilor lui, oropsiți vreme de peste un veac, sub stăpânirea străină.

Unirea Basarabiei cu România mai în-

seamnă și o dată de valoare istorică pentru viața cea nouă a lumii, plămădită în suferințele și durerile marelui războiu. E vorba de ziua când din principiul naționalităților, prin manifestarea voinței poporului basarabeian se înfăptuia libera auto-determinare, așa cum s'a hotărât, un an mai târziu, în 1919, la conferința păcii generale.

Basarabia unindu-se cu România, prin libera ei voință, a dat astfel cel dintâi semn de liberă auto-determinare, pe care l-au urmat și alte neamuri primind, apoi, consfințirea conferinței de pace de la Paris.

Poșta lui „COLLECTIO“ S. A.

Cei cari au primit colecțiunea noastră de stofe s'au convins că ce mult sacrificiu, trudă, și grije a necesitat confecționarea ei. Este de sine înțeles că n'am fost în stare ca să-le distribuim în număr nelimitat.

Intrucât cele ce am comandat le-am distribuit, nu suntem în stare ca să satisfacem cererile noi cari vin zi cu zi mereu pentru colecțiune. Este o singură rezolvare: recăștigarea unora din colecțiuni. De aceea rugăm pe On. Domnii croitori cei cari au primit colecțiunea dela noi să binevoiască și să ne trimită comenzile ce au. În caz contrariu vom fi nevoiți să

le recerem colecțiunea, după sărbători, pe cari le vom trimite acelor domni croitori cari ne asigură cu comenzile lor.

Totodată cu ocazia Sf. Paști, le dorim sărbători fericite, succes mare, afaceri frumoase ca să le putem da atât premiul de rulaj de stofă cât și la încheierea anului comercial, adică la 31 August 1933 un comision de rulaj cât se poate mai mare.

Cu stimă:

„COLLECTIO“
Soc. An. Brașov.

Domnii Croitori găesc:

Cele mai frumoase, Jurnale de mode bărbătești și de dame, pentru sezonul actual ce au sosit de la Paris, de la Milano, și de la casa Adam.

Tabloul Militar, cu noile uniforme ale Armatei Române, apărut pentru prima oară în România, cu toate uniformele de pe: Mare, Uscat și Aviație.

Cărți de croit, metode bărbătești și de dame, de la diferite școli din Paris, în limba: Română, Franceză și Germană.

Liniuțe, gradatoare în patru dimensiuni, divizată pe fracțiuni pentru măsurat clișeile din metode și figurile din Jurnalele de Mode.

Curșuri de croit, după metodele Franceze, la care se eliberează și diplomă cu certificat de absolvire din Paris, elevului după terminarea cursului.

Aparatele Precision, noile invenții Parisiene, pentru controlat ținuta la client.

Manechine, bărbătești și de dame, forme noi Franceze în diferite măsur.

Centimetre, marca „Lavigne“ cele mai bune din lume ca: precizie și durabilitate.

Tipare, care se execută după măsură pentru ori ce model de bărbat sau damă.

Accesori de croitorie, diferite ca: linii, echer, pernițe de probat, colțuri, mănecare, lopățele de bățut, scânduri de călcat, grătare pentru fer, etc. etc.

Toate aceste articole de mai sus, cât și alte noutăți, sunt explicate pe larg în CATALOGUL GENERAL care vi se trimite gratis la cerere, adresându-vă la:

MANECHINE
BĂRBĂTEȘTI
ȘI DE DAME
FORME NOI FRANCEZE
Jurnale
de mode
ULTIMILE NOUȚĂȚI AU
SOSIT DIN PARIS.
REPR.
DIONISIE NEAGOE
CALEA ȘERBAN VODĂ 31, BUCUREȘTI
CERETI CATALOGUL - 5 -

Reprezentanța: DIONISIE NEAGOE Calea Șerban-Vodă No. 31. București V.

□ | I N F O R M A Ț I U N I | □

Costul abonamentului vă rugăm să ne trimiteți, de altfel numai vom putea trimite revista. Nici tipografia nu ne creditează. După Sf. Paști, sperăm că fiecare cititor va fi în stare să-l achite, asigurând existența revistei, singurul organ care luptă pentru interesele croitorimei.

*

Lucrările publice. Dela 1 Aprilie ne aflăm în noul an bugetar. Sperăm și așteptăm cu nerăbdare ca comenzile statului, județelor și comunelor precum și celorlalte instituțiuni publice să se înceapă odată. Să se activeze și ei prin comenzi, nu numai prin agenții fiscalului.

*

Codul Muncii. Sub îngrijirea d-lui *D. Constantinescu*, inspector general al muncii și directorul studiilor, statistice și Buletinul Muncii a apărut într-o ediție nouă aproape întreagă legislație socială de la noi. Colecția aceasta conține nu numai legile, regulamentele, decretule și deciziile a căror aplicare cade aproape exclusiv în sarcina ministerului muncii, dar și celelalte dispoziții și texte legale de ordin social risipite în întreaga legislație românească.

Camerele de muncă. Câteva zile ne mai desparte de ziua alegerii la Camerele de muncă. Deși funcțiunile membrilor camerelor muncii sunt onorifice — ca și la bresle și corporații — totuși meseriași și

salariații din industrie și comerț depun o activitate cu totul deosebită, cu privire la alegerea viitorilor conducători ai Camerelor de muncă.

Intenționând întocmirea listei meseriașilor și lucrătorilor croitori aleși, rugăm pe ei pe această cale să binevoiască a ne înștiința scurt despre alegerea lor.

*

Unificarea asigurărilor sociale. Organizațiunile profesionale din țara noastră, mai ales dela războiu încoace — de când Statul a ținut în seamă existența lor — și-au exprimat ani de-arândul dorința ca să se institue un regim unic de asigurări sociale, pe tot cuprinsul României.

În întrunirile ținute, ca și în moțiunile alcătuite, diferitele organizațiuni muncitorești au demonstrat necesitatea acută a nimicirii deosebirilor de prevederi în materia asigurărilor sociale, cari existau în diferite provincii — și au stabilit că singurul mijloc pentru *întro-narea ordinii* este *unificarea*.

Desideratul acesta însă, rostit de atâtea ori și repetat ani de zile, n'a putut găsi soluționare. La venirea d-lui *D. R. Ioanișescu*, în fruntea ministerului muncii a studiat problema asigurărilor sociale în totalitatea ei și a constatat dreptatea revindicării acesteia. Astfel s'a dat ființă legii de unificare.

Azi sunt mulți, cari sunt încântați de ea. Vom vedea însă peste un an.

□ | P O Ș T A R E D A C Ț I E I | □

Croitori-meseriași! În orice chestiune pendintă de bransa noastră, sau la întrebări de probleme vitale vă dăm sfaturi gratuite.

Publicăm gratuit anunțurile muncitorilor din bransa noastră care caută post. Vom da imediat răspuns în această rubrică publicațiilor de orice natură trimise redacției noastre. Manuscrisele nu vor fi restituite.

REDAȚIA.

— —

S. Borda Caraș. Conform legii recrutării tânărul meseriaș are drept la termen redus dacă justifică cu acte și certificate că au absolvat cel puțin 4 clase primare și cele trei clase ale școlii de meserii (curs seral). În acest caz ajunge în școala de subofițeri. Cei cari sunt absolvenții școlii superioare de meserii au drept să intre în școala de ofițeri de rezervă, dacă legea recrutării prevede că această școală se bucură de acest favor. Cunoaștem cazul. când a obținut acest drept și absolventul Academiei de croit din București.

C. Bulandra Bacău. Atribuțiunile corporațiilor se micșorează treptat. Contractul de ucenicie, scăparea ucenicilor, eliberarea hărților de muncă, toate intră în atribuțiunile camerelor de muncă. Iar litițiile între patroni și salariați în privința remunerației muncii în loc de arbitraj vor aparține exclusiv în atribuțiunile jurisdicției profesionale. Concedierile imediate din serviciu sunt admisibile numai în cazuri criminale. Vasăzică ducă salariatul a comis vre'un fapt care pe lângă că este contra prevederilor codului penal este și contra patronului său și intereselor lui.

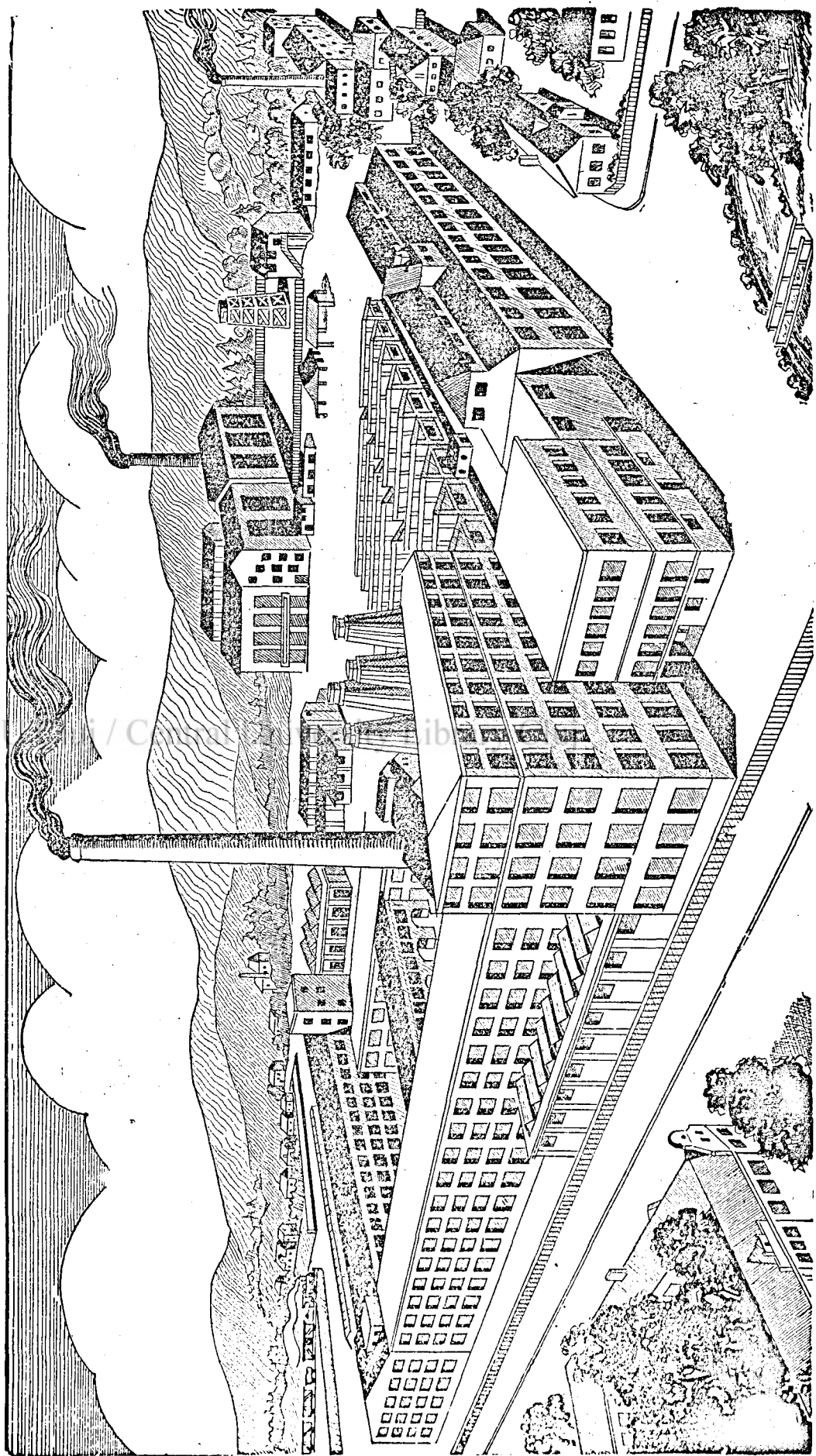
Breitschneider B., Recaș Reclamația D-voastră nu este izolată. Mulți foarte mulți croitori au căzut victimele acestui escroc. V-am atras atenția în repetate rânduri să vă feriți de ei și să fiți precauți. Dacă aveți colecție de mostre a Soc. An „Colecție” din Brașov, numai este necesar un album al modei. Ilustrațiunea bogată și splendidă a colecției cuprinde tot ce este modă.

Fondat 1823.

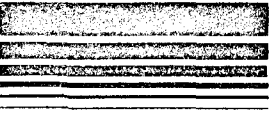
BARCELONA 1929.
DIPLOMĂ DE ONOARE.

Fabricile de postav și țesături de modă din Brașov

WILHELM SCHERG & CIE. S. A.

recomandă la
prețuri modeste produsele lor apreciate de
stofe de modă
pentru domni și dame

cari în privința execuției lor
excelentă de prima clasă nu
rămân în nici un fel în urma
celor mai bune produse streine

De aceea este în interesul Dv. și al clienților Dv. de a
întrebuința produsele noastre!

« COLLECTIO »

UNIUNEA POSTAVARILOR CU CARTELE SA

A. G. DER VERBUNDIGTEN MISTEKARIENGESCHAPPE

EGYESÜLT MINTAKARTYAÜZLETEK R. T.

B R A Ş O V

STR. VOEVODUL MIHAI 32

TELEFON : 7-40

ADRESA TELEGRAFICĂ:

„COLLECTIO” BRĂŞOV

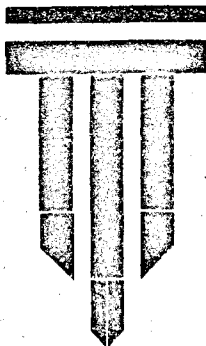
Bogat și bine asortata noastră

colecțiune cu prețurile ei ex-
trem de reduse a devenit

indispensabilă în ori-

ce atelier de

croitorie

Maistrilor croitori oferim avantajuri și beneficii speciale.